

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Departament Rynku Pracy

**ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI
ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA
AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI
W I PÓŁROCZU 2011 ROKU**

Warszawa, wrzesień 2011 rok

Opracowanie:

Wydział Analiz i Statystyki (AM, MB)

Przedruk w całości lub w części wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Departament Rynku Pracy

SPIS TREŚCI

UWAGI OGÓLNE	4
1. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W KOŃCU I PÓŁROCZA 2011 ROKU.....	5
2. NAPŁYW BEZROBOTNYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W I PÓŁROCZU 2011 ROKU.....	7
3. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W I PÓŁROCZU 2011 ROKU ...	9
TABLICE:	
Tablica 1. Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności w I półroczu 2011 roku W liczbach bezwzględnych.....	11
Tablica 2. Struktura bezrobotnych i wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej pracy według grup zawodów i specjalności w I półroczu 2011 roku W procentach.....	12
Tablica 3. Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności w układzie alfabetycznym w I półroczu 2011 roku W liczbach bezwzględnych.....	13
Tablica 4. Ranking bezrobotnych według zawodów i specjalności w końcu I półrocza 2011 roku W liczbach bezwzględnych.....	55
Tablica 5. Bezrobotni według zawodów i specjalności w końcu I półrocza 2011 roku w układzie alfabetycznym według województw W liczbach bezwzględnych.....	103

UWAGI OGÓLNE

1. Opracowanie zawiera dane statystyczne przygotowane na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”.
2. Podstawę do sporządzania statystyki bezrobotnych według zawodów i specjalności w 2011 r. stanowiły następujące akty prawne:
 - ❖ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 (Dz. U. Nr 239, poz. 1594),
 - ❖ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 (Dz. U. Nr 83, poz. 453);
 - ❖ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537).
3. Grupa bez zawodu obejmuje osoby nie spełniające warunków:
 - ❖ nie posiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu;
 - ❖ nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.
4. Z uwagi na istotne zmiany w klasyfikacji zawodów i specjalności, która obowiązuje od 1 lipca 2010 r. oraz fakt, że nie istnieje jednoznaczny klucz przejścia z klasyfikacji obowiązującej do końca czerwca 2010 r. opracowanie na poziomie grup wielkich oraz zawodów nie zawiera porównań do I półrocza 2010 r.

1. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W KOŃCU I PÓŁROCZA 2011 ROKU

Integralną częścią sprawozdawczości o rynku pracy jest statystyka bezrobotnych według zawodów i specjalności.

W końcu I półrocza 2011 roku w ewidencji urzędów pracy znajdowało się **1 883 299 osób bezrobotnych**, czyli o 39 378 osób więcej niż przed rokiem – względny wzrost bezrobocia wyniósł 2,1%.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych **1 514 163 osoby posiadały zawód (specjalność)**, co stanowiło **80,4% ogólnej liczby bezrobotnych**.

Liczba bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w końcu I półrocza 2011 roku

Grupy zawodów	Liczba bezrobotnych ogółem według stanu w końcu I półrocza 2011 roku w liczbach bezwzględnych	Ogółem zarejestrowani = 100%
OGÓLEM	1 883 299	100,0
1. PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	9 753	0,5
2. SPECJALIŚCI	156 775	8,3
3. TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	237 618	12,6
4. PRACOWNICY BIUROWI	78 014	4,1
5. PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	318 490	16,9
6. ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	37 561	2,0
7. ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	431 655	22,9
8. OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	86 746	4,6
9. PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	156 521	8,3
0. SIŁY ZBROJNE	1 030	0,1
BEZ ZAWODU	369 136	19,6

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

W porównaniu do stanu z końca I półrocza 2010 roku wśród bezrobotnych posiadających zawód odnotowano wzrost o 39 703 osoby, tj. o 2,7%. Względny wzrost w tej subpopulacji był zatem silniejszy niż odnotowany w analizowanym okresie wśród całej populacji bezrobotnych, która zwiększyła się o 2,1%.

Populacja bezrobotnych nie posiadających zawodu, tzw. "grupa bez zawodu" zmniejszyła się nieznacznie, o 325 osób (tj. o 0,1%), z poziomu 369 461 osób w końcu I półrocza 2010 r. do 369 136 osób w końcu I półrocza 2011 r.

Również nieznacznie obniżył się udział bezrobotnych bez zawodu w ogólnej liczbie bezrobotnych, o 0,4 punktu procentowego (z poziomu 20,0% w końcu I półrocza 2010 r. do 19,6% w końcu I półrocza 2011 r.). Jednak w dalszym ciągu prawie **co 5 zarejestrowany bezrobotny nie posiadał zawodu**.

Według klasyfikacji zawodów i specjalności najbardziej zagregowany poziom obejmuje 10 wielkich grup zawodowych.

W końcu I półrocza 2011 r. prawie co czwarty zarejestrowany w urzędzie pracy bezrobotny posiadał zawód zaliczany do grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (431 655 osób tj. 22,9% ogółu bezrobotnych). Na drugim miejscu pod względem udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych znalazła się grupa pracownicy usług i sprzedawcy. Bezrobotni sklasyfikowani w tej grupie w liczbie 318 490 osób stanowili 16,9% ogółu bezrobotnych. Na trzecim miejscu uplasowali się bezrobotni z grupy technicy i inny średni personel (237 618 osób, tj. 12,6% ogółu bezrobotnych).

Najmniejszym udziałem w ogólnej liczbie bezrobotnych charakteryzuje się niezmiennie grupa siły zbrojne – 1 030 osób, czyli 0,1% ogółu zarejestrowanych.

Należy zaznaczyć, że na czele rankingu zawodów i specjalności bezrobotnych w końcu I półrocza 2011 r., podobnie jak w latach poprzednich, znalazły się osoby posiadające niskie kwalifikacje zawodowe.

Ranking 10 zawodów i specjalności według malejącej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w końcu I półrocza 2011 roku

Zawody i specjalności	Liczba bezrobotnych ogółem według stanu w końcu I półrocza 2011 roku w liczbach bezwzględnych	Ogółem zarejestrowani = 100%
Sprzedawca	149 443	7,9
Ślusarz	41 547	2,2
Technik ekonomista	41 488	2,2
Robotnik gospodarczy	33 551	1,8
Krawiec	33 199	1,8
Murarz	30 942	1,6
Kucharz	30 306	1,6
Robotnik budowlany	29 971	1,6
Technik mechanik	24 413	1,3
Szwaczka	23 513	1,2

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Bezrobotni posiadający zawody wymienione w tablicy powyżej w liczbie 438 373 osoby, stanowili w końcu I półrocza 2011 r. 23,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Oznacza to, że niemal co 4 bezrobotny legitymował się jednym z wymienionych w ww. rankingu zawodów.

W rankingu zawodów wyraźnie pierwsze miejsce pod względem liczby bezrobotnych zajmują od lat sprzedawcy – w końcu I półrocza 2011 roku w zawodzie tym były zarejestrowane 149 443 osoby, czyli 7,9% ogólnej liczby bezrobotnych.

Natomiast pierwsze miejsce wśród zawodów nierobotniczych zajął technik ekonomista. W końcu omawianego okresu zarejestrowanych było 41 448 bezrobotnych w tym zawodzie, co stanowiło 2,2% ogółu bezrobotnych.

2. NAPŁYW BEZROBOTNYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W I PÓŁROCZU 2011 ROKU

W I półroczu 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowało się **1 251 736 osób, tj. o 12,4 % (o 176 517 osób) mniej** niż w analogicznym okresie 2010 roku.

Spadek napływu odnotowano wśród bezrobotnych posiadających zawód – o 11,1% tj. o 122 124 osoby (z poziomu 1 097 135 osób w I półroczu 2010 roku do poziomu 975 011 osób w I półroczu 2011 roku).

Jednak jeszcze silniejszy spadek miał miejsce wśród bezrobotnych bez zawodu – o 16,4% tj. o 54 393 osoby (z poziomu 331 118 osób do poziomu 276 725 osób).

Najwięcej rejestrujących się w I półroczu 2011 r. bezrobotnych posiadało zawód zaliczany do grupy robotników przemysłowych i rzemieślników – 275 324 osoby, co stanowiło 22,0% napływu bezrobotnych w tym okresie.

Grupa ta niezmiennie od lat plasuje się na pierwszym miejscu pod względem ilości rejestrujących się bezrobotnych. Na przeciwległym biegunie znajduje się grupa siły zbrojne, o marginalnym znaczeniu w strukturze grup wielkich. Jej udział w napływie wyniósł w I półroczu 2011 r. 0,1% i porównaniu do sytuacji sprzed roku nie uległ zmianie.

**Napływ bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych
w I półroczu 2011 roku**

Grupy zawodów	Napływ bezrobotnych w I półroczu 2011 r. w liczbach bezwzględnych	Ogółem nowozarejestrowani = 100%
OGÓLEM	1 251 736	100,0
1. PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	6 503	0,5
2. SPECJALIŚCI	120 784	9,6
3. TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	154 586	12,3
4. PRACOWNICY BIUROWI	51 290	4,1
5. PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	198 631	15,9
6. ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	18 206	1,5
7. ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	275 324	22,0
8. OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	56 459	4,5
9. PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	92 312	7,4
0. SIŁY ZBROJNE	916	0,1
BEZ ZAWODU	276 725	22,1

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Oprócz grupy wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, istotny udział w ogólnym napływie notuje się też w grupach: pracownicy usług i sprzedawcy (15,9% ogólnej liczby rejestrujących się bezrobotnych, 198 631 osób), technicy i inny średni personel (12,3%, 154 586 osób) oraz specjaliści (9,6% tj. 120 784 osoby). Natomiast poza grupą siły zbrojne, nieznaczny udział w ogólnym napływie dotyczył też grupy przedstawicieli władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (0,5%, czyli 6503 osoby).

Ranking 10 zawodów i specjalności według malejącej liczby nowozarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2011 roku

Zawody i specjalności	Napływ bezrobotnych w I półroczu 2011 roku w liczbach bezwzględnych	Ogółem nowozarejestrowani = 100%
Sprzedawca	89 262	7,1
Ślusarz	26 633	2,1
Technik ekonomista	25 477	2,0
Murarz	20 202	1,6
Robotnik gospodarczy	19 945	1,6
Robotnik budowlany	19 784	1,6
Kucharz	17 379	1,4
Technik mechanik	16 785	1,3
Krawiec	16 225	1,3
Szwaczka	12 655	1,0

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Napływ bezrobotnych w ww. zawodach (tj. **264 347** osób) stanowił 21,1% ogólnej liczby bezrobotnych, którzy zarejestrowali się w I półroczu 2011 r. Biorąc pod uwagę liczby bezwzględne, w I półroczu 2011 r. zdecydowanie **najwyższy był napływ sprzedawców, a w dalszej kolejności ślusarzy oraz techników ekonomistów**. Są to również zawody, w których zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych w końcu I półrocza 2011 r.

Zawód sprzedawcy zajmuje od lat czołowe miejsce w rankingach pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Dużą rolę odgrywa tutaj specyfika tego zawodu (zmianowość, rotacja zatrudnienia, niewysokie zarobki).

W rankingu zawodów nowozarejestrowanych bezrobotnych **pierwszy zawód z grupy specjalistów posiadających wykształcenie wyższe znalazł się na 15 pozycji i był to ekonomista**. W I półroczu 2011 r. zarejestrowało się 11 137 osób posiadających ten zawód (czyli 0,9% ogólnego napływu). W dalszym ciągu jest on jedynym zawodem z grupy specjalistów, który zajmuje czołowe miejsce w rankingu pod względem liczby rejestrujących się bezrobotnych, choć w I półroczu 2010 r. zajmował on 12 pozycję w rankingu.

3. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W I PÓŁROCZU 2011 ROKU

W I półroczu 2011 roku do urzędów pracy zgłoszonych zostało 397 485 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 143 350 wolnych miejsc pracy mniej (o 26,5%) niż w analogicznym okresie 2010 roku.

Natomiast wzrost liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy odnotowano wśród ofert bez wskazania zawodu – o 1 090 ofert czyli o 22,9% (z 4 753 ofert w I półroczu 2010 roku do 5 843 ofert w I półroczu 2011 roku).

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy byli grupą, w której zgłoszono najwięcej miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w I półroczu 2011 roku, 113 902 oferty czyli 28,7% ogólnej liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w tym czasie. Znaczną liczbę ofert pracy zgłoszono także dla grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (20,4%, czyli 81 064 oferty) oraz dla grupy pracownicy przy pracach prostych (14,5%, tj. 57 444 oferty). Były to również grupy o największym udziale procentowym w ogólnej liczbie ofert pracy w końcu omawianego okresu.

**Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej
zgłoszonych w I półroczu 2011 roku oraz w końcu I półrocza 2011 r.
wg wielkich grup zawodowych**

Grupy zawodów	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2011 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w końcu I półrocza 2011 roku	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
OGÓLEM	397 485	100,0	47 043	100,0
1. PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	3 293	0,8	476	1,0
2. SPECJALIŚCI	22 013	5,5	3 216	6,8
3. TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	35 076	8,8	4 044	8,6
4. PRACOWNICY BIUROWI	43 495	10,9	3 034	6,4
5. PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	113 902	28,7	9 334	19,8
6. ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	2 951	0,7	199	0,4
7. ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	81 064	20,4	13 346	28,4
8. OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	32 374	8,1	5 590	11,9
9. PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	57 444	14,5	7 363	15,7
0. SIŁY ZBROJNE	30	0,0	0	0,0
BEZ ZAWODU	5 843	1,5	441	0,9

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Niezmiennie grupą wielką o najmniejszym, tj. zerowym udziale w ogólnej liczbie zgłoszonych wolnych miejsc pracy była grupa siły zbrojne, dla której w I półroczu 2011 roku zgłoszono zaledwie 30 ofert pracy.

Biorąc po uwagę napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w I półroczu 2011 roku, był on największy w zawodach przedstawionych w kolejnej tabeli.

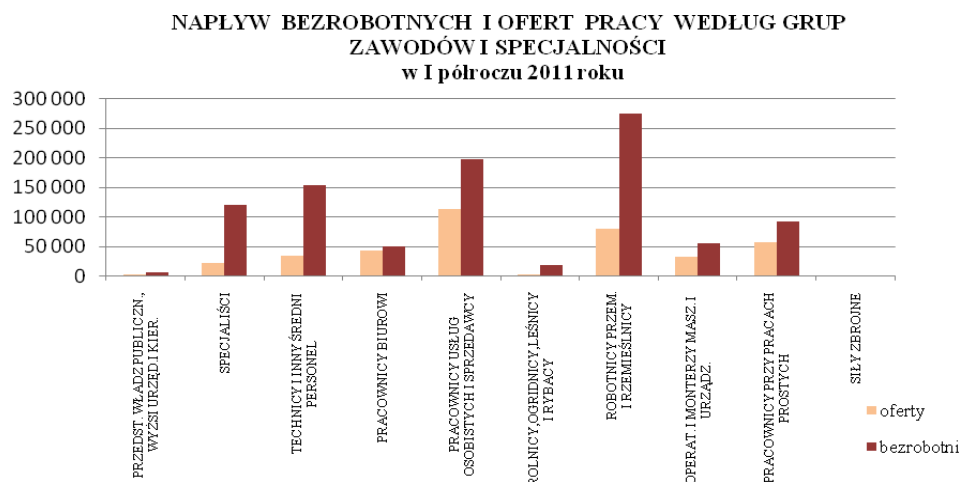
Ranking 10 zawodów i specjalności według malejącej liczby ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2011 roku

Zawody i specjalności	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2011 roku w liczbach bezwzględnych	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej ogółem = 100%
Robotnik gospodarczy	47 599	12,0
Sprzedawca	22 159	5,6
Technik prac biurowych	16 316	4,1
Robotnik budowlany	11 060	2,8
Kierowca samochodu ciężarowego	8 906	2,2
Sprzątaczką biurowa	7 740	1,9
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	7 624	1,9
Murarz	7 040	1,8
Przedstawiciel handlowy	6 429	1,6
Magazynier	6 135	1,5

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w w/w zawodach (tj. 141 008 miejsc) stanowiły 35,5% ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do urzędów pracy w I półroczu 2011 roku.

W I półroczu 2011 r. we wszystkich wielkich grupach zawodowych istniała przewaga napływu bezrobotnych nad napływem wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Najmniejsza przewaga wystąpiła w grupie pracowników biurowych, gdzie w zasadzie można mówić o stanie bliskim zrównoważenia.

Natomiast największy niedobór miejsc pracy odnotowano (poza grupą wielką siły zbrojne o marginalnym znaczeniu w strukturze grup wielkich, w której napływ bezrobotnych przewyższał ponad 30-krotnie napływ wolnych miejsc pracy), w grupie wielkiej specjalności (ponad 5-krotnie więcej bezrobotnych niż ofert) oraz w grupie wielkiej rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (ponad 6-krotnie większy napływ bezrobotnych w stosunku do napływu wolnych miejsc pracy w tym samym czasie).